

29A

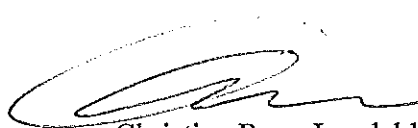
Handläggare
Gunilla Jalmarsson
Anja Schulstad

Till
Södermalms stadsdelsnämnd
2014-02-06

Motion av Eivor Karlsson m fl (MP) om ökade möjligheter för äldre att få komma till servicehus och andra äldreboenden. Remissvar

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsämnden godkänner svaret på motionen

Christina Rapp Lundahl
Stadsdelsdirektör

Claes Lagergren
Avdelningschef

Sammanfattning

Stadsdelsnämnden har på remiss från Kommunstyrelsen fått ”Motion av Eivor Karlsson m fl (MP) om ökade möjligheter för äldre att få komma till servicehus och andra äldreboenden”. Förvaltningens svar på motionen är att riktlinjerna för servicehus är tydliga och följs. Förvaltningen föreslår att avvakta äldrenämndens utredning om att bevilja vård- och omsorgboende för stockholmare över en viss ålder innan riktlinjerna för vård- och omsorgsboende ses över.

Ärendets beredning

Detta ärende har beretts av avdelningen för äldreomsorg. Stadsdelsnämndens pensionärsråd har tagit del av motionen och lämnat synpunkter, bilaga 1.

Bakgrund

Stadsdelsnämnden har på remiss från kommunstyrelsen fått ”Motion av Eivor Karlsson m fl (MP) om ökade möjligheter för äldre att få komma till servicehus och andra äldreboenden”, bilaga 2. Enligt motionen finns det många tomma platser på servicehusen. En förklaring till detta är enligt motionären att staden informerar ytterst lite om detta och att de äldre på olika sätt får veta att chanserna att få en plats är liten eftersom biståndsbedömningen är så hård. Motionen tar också upp behovet av fler platser på korttidsboende och problemet med att få en plats på vård- och omsorgsboende.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås i motionen att Kommunfullmäktige ska besluta om följande.

1. Ge äldrenämnden i uppdrag att i samråd med kommunstyrelsen utfärda direktiv till biståndsbedömarna, direktiv som gör det betydligt lättare att få plats på servicehus och att ålder och upplevd otrygghet ska ge sådan plats.
2. Ge äldrenämnden i uppdrag att i samråd med kommunstyrelsen utarbeta en konkret plan för att ordna fler korttidsplatser.
3. Ge äldrenämnden i uppdrag att i samråd med kommunstyrelsen utarbeta direktiv som gör det lättare att få plats på vård- och omsorgsboende.

Förvaltningens yttrande över motionen ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 7 mars.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningens synpunkter på motionens förslag till beslut är följande.

1. Södermalms stadsdelsförvaltning följer stadens riktlinjer för handläggning av ärenden enligt Sol och LSS (ÄF dnr 105-273/2009) inom äldreomsorgen. Av texten (7.1.7) framgår att bedömningen för servicehusboende ska grunda sig på en helhetsbedömning där den enskildes

ålder, upplevelse av otrygghet och allmänna hälsotillstånd ska beaktas. Södermalms biståndshandläggare följer dessa riktlinjer vid handläggning av ansökan till servicehus. För att säkra att riktlinjer följs och lika bedömningar görs samråder alltid biståndshandläggaren med beställarchefen innan ett beslut fattas om servicehus. Samrådet innebär en noggrann föredragning om personens skäl till ansökan och dennes omständigheter.

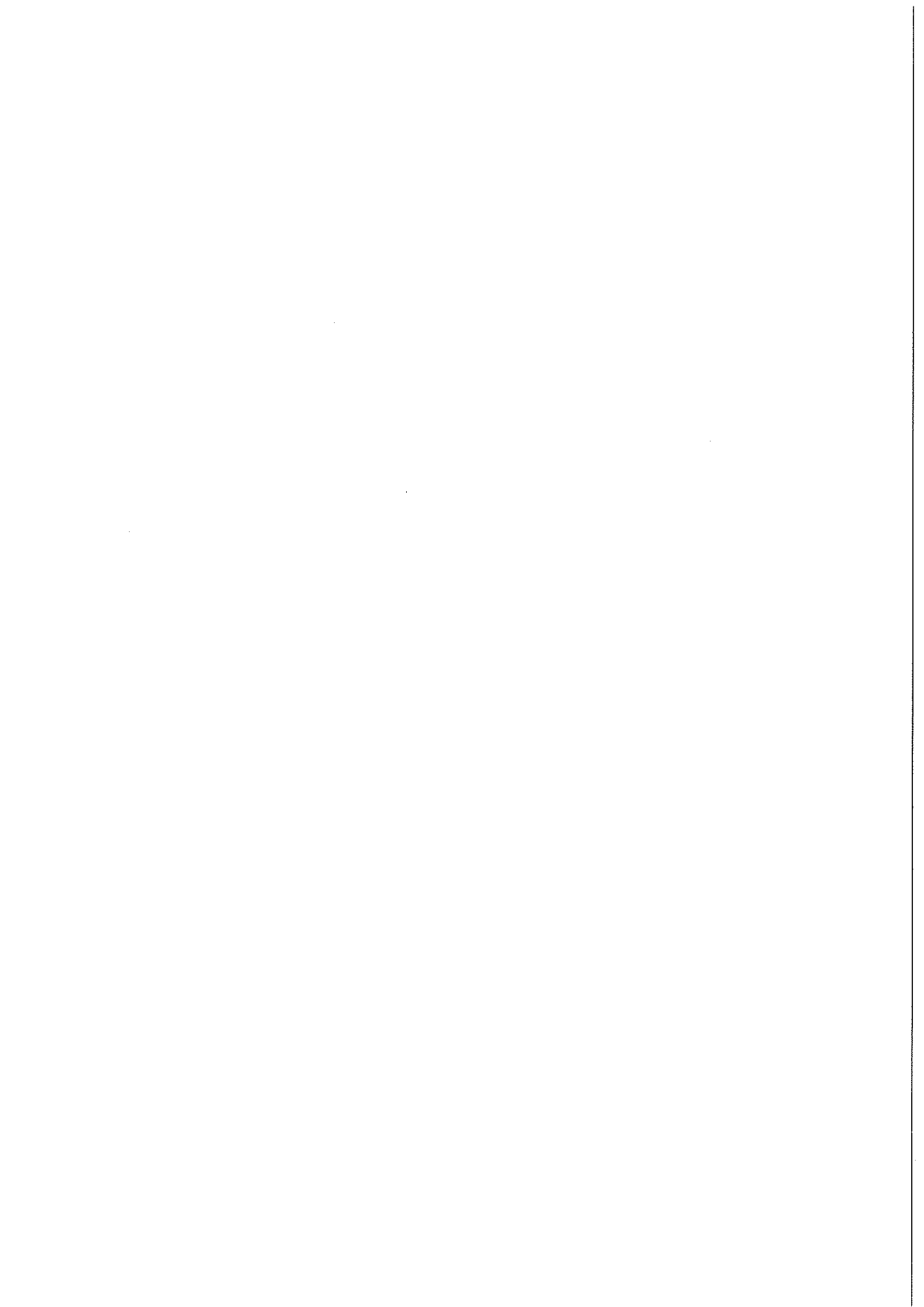
Av 107 ansökningar om servicehus beviljades 57 personer lägenhet i servicehus 2013. Fyra personer valde att tacka nej till erbjudanden om lägenhet. Skälet till att personerna har tackat nej varierar, alltifrån den erbjudna bostadens läge eller storlek till att personen för närvarande inte orkar flytta. Med tanke på att de senaste två åren har drygt 100 södermalmsbor per år ansökt om lägenhet i servicehus så bedömer förvaltningen att de äldre är informerade om möjligheten att ansöka om servicehuslägenhet. Alla personer får genom den uppsökande verksamheten det år de fyller 80 skriftlig information om vad äldreomsorgen har att erbjuda och hur ansökan går till.

Förvaltningen anser att riktlinjerna för servicehus är tydliga och följs.

2. Behovet av korttidsplatser ses över i äldrenämndens ”Boendeplanering för äldre 2015, 2016-2017”.
3. I budget 2014 har äldrenämnden fått i uppdrag att utreda effekterna av att alla stockholmare över en viss ålder som söker till vård- och omsorgsboende beviljas plats. Förvaltningen föreslår att avvakta med det i motionen föreslagna uppdraget att utarbeta direktiv som gör det lättare att få plats på vård- och omsorgsboende tills denna utredning är genomförd.

Bilagor

1. Södermalms stadsdelsnämnds pensionärsråds yttrande.
2. Motion av Eivor Karlsson m.fl. (MP) om ökade möjligheter för äldre att få komma till servicehus och andra äldreboenden. (KS dnr 327-1660/2013)

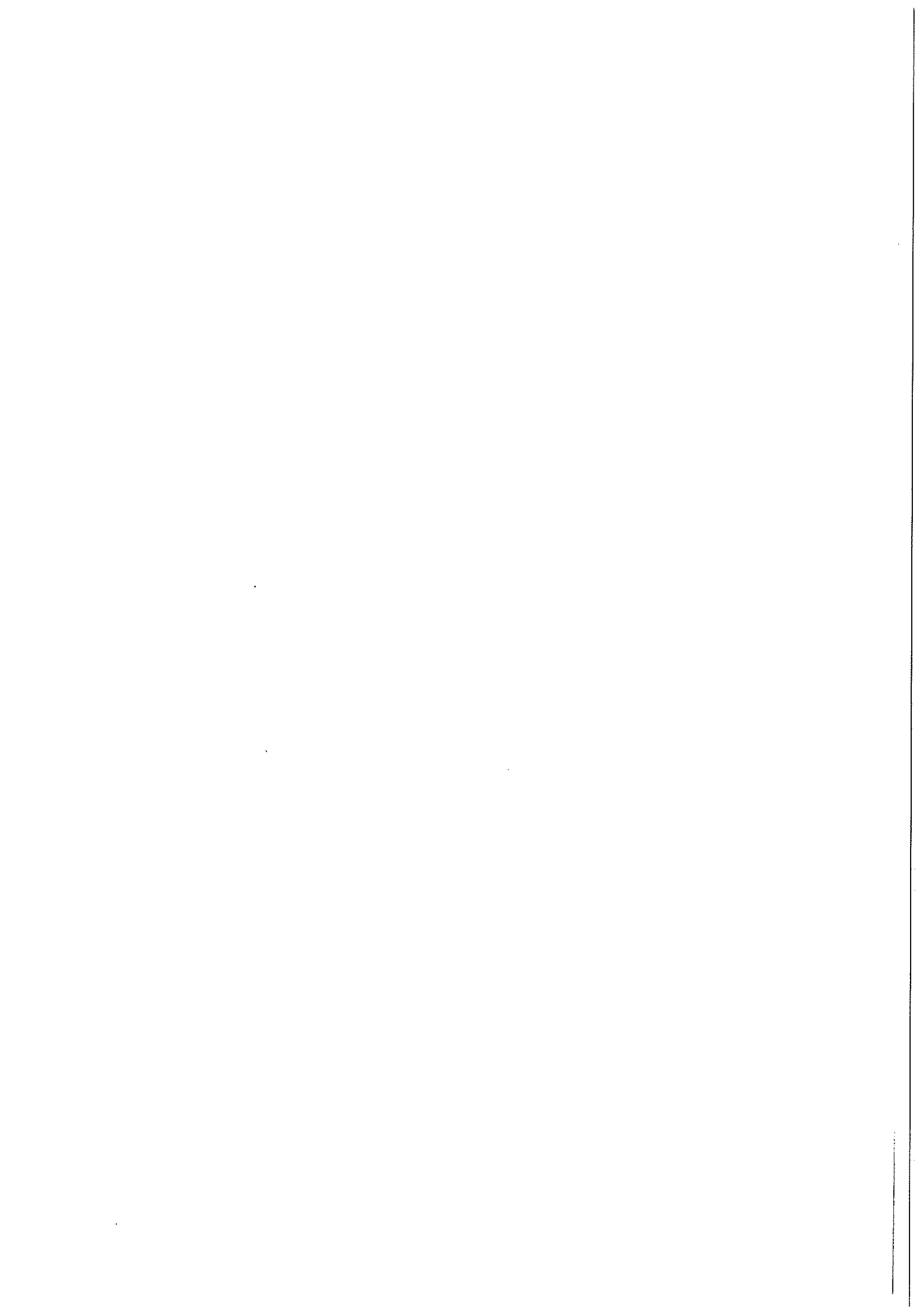
Remissen om Motion (2013:73) om ökade möjligheter för äldre att få komma till servicehus och andra äldreboenden

Synpunkter att lägga in i förvaltningens förslag till remissyttrande:

Pensionärsrådet stöder helhjärtat motionen. Det är alldeles uppenbart att inriktningen att alla gamla ska bo hemma så länge som möjligt gått över styr. Enligt uppgift har boendetiden på vård- och omsorgsboendena minskat till sju månader och 20% av de som flyttar in bor endast upp till två månader på boendet. Vård- och omsorgsboendena har alltså blivit hospic!

För servicehusen har vi inte hittat någon liknande omloppsstatistik över boendetiderna. Det är dock tydligt att man inte tillgodoser de äldres behov och önskemål, när 40% av ansökningarna till servicehus avslås. Erfarenheter från pensionärsrådets kontaktpersoner på servicehusen tyder också på att de som beviljas boende på servicehus numera är i sämre skick, när de äntligen kommer in.

Förvandlingen av servicehus till så kallade trygghetsboenden har för tillfället officiellt avbrutits, men genom snäva biståndsbedömningar fortsätter man uppenbarligen avvecklingen ändå! Vi har också noterat att 44 platser på Hornstulls servicehus i tysthet försvunnit i samband med utrymning av lägenheterna för stambyte mm.

Till berörd remissinstans SÖDERMALMS
STADSDELSFÖRVALTNING

Ink 2013-12-10

1586 2013 1.5.1.
Dnr: 2013-12-10
fn: 2013-12-10
Lagergren**Angående remissen om Motion
(2013:73) om ökade möjligheter
för äldre att få komma till
servicehus och andra
äldreboenden.**fk
Christina
RAPP
Lundahl

Detta gäller remissvar på "Motion (2013:73) om ökade möjligheter för äldre att få komma till servicehus och andra äldreboenden."

Dnr: 1660/2013

Remisstiden sträcker sig till den 7 mars 2014, vilket vi ber er respektera. Om det av några skäl inte är möjligt för er att inkomma med svar inom utsatt tid måste en kontakt tas med den för ärendet ansvariga personen på roteln.

Ansvarig handläggare/borgarrådssekreterare på Äldre- och ytterstadsroteln är Helena Söderblom, tfn 08 508 29 142.

Remissvar skickas till:

- Äldre- och ytterstadsroteln i digital form (word/excel). Ange KS:s diarienummer som namn på ärenderubrik. Ex: KS 314-331-2004
- KF/KS kansli i pappersform.

Bilägg inte remissunderlaget. Det finns redan diariefört i kommunstyrelsens diarium.

Häfta inte ihop handlingarna.

Adresserna är följande:

Rotelns e-post: Funktion SLK RV-remissvar eller
RV-remissvar@stockholm.se

KF/KS kansli, Stadshuset, 105 35 STOCKHOLM

Med vänliga hälsningar

Remitteringsmapp

Ärende: Motion (2013:73) om ökade möjligheter för äldre att få komma till servicehus och andra äldreboenden.

Inkom till KF/KS kansli den 4 november 2013.

Behandling i övrigt:

För yttrande senast: 7 mars 2014.

Stadsdelsnämnderna	Facknämnderna	Övriga
Skarpnäck	Äldrenämnden	Stadshus AB
Spånga-Tensta		SLK
Södermalm		

Ink. 2013 -11- 0 4

Dnr: 327-1660/2013
att få komma till RA

73.
Motion av Eivor Karlsson m.fl. (MP) om ökade möjligheter för äldre att få komma till servicehus och andra äldreboenden

Servicehusen är en utmärkt boendeform för äldre som har svårt att bo kvar hemma, men som inte är så sjuka att de har behov av att komma till ett vård- och omsorgsboende, Hemtjänst i all åra, men där är tidsbristen stor. Servicehusen är något helt annat med personal på plats dygnet runt.

Servicehus har lagts ner, men nedläggningarna tycks åtminstone tillfälligt ha stoppats upp i Stockholm. Nu finns det många tomma platser på servicehus. Men ett stort problem är att stadens restriktiva biståndsbedömning gör att många nekas att få komma dit.

Det har sagts att efterfrågan till servicehus är ganska liten. Men om det verkligen är så – vad beror det på? En förklaring är att Stockholms stad har gjort ytterst lite för att informera medborgarna om att det finns lediga platser. En annan förklaring kan vara att många av våra äldre via media och på andra sätt har fått veta att de har små chanser att få en plats eftersom biståndsbedömningen är så hård.

Det påstås ibland att s.k. trygghetsbostäder är så bra. Men i grunden handlar det om att den statliga äldredelegationen gav denna bostadsform ett missvisande namn. I verkligheten ger "trygghetsbostäder" ingen extra trygghet värd namnet jämfört med bostadsrätter och hyresrätter. Inte ens trygghetslarm ingår i hyran för en s.k. trygghetsbostad.

Äldreborgarrådet har vid flera tillfällen klargjort att otrygghetskänsla ska vara ett skäl att få plats i ett servicehus. Men detta har inte förts vidare i form av direktiv till biståndsbedömarna och därför händer ingenting.

Äldrenämnden bör få i uppdrag att i samråd med kommunstyrelsen utarbeta direktiv som innebär att biståndsbedömningen blir betydligt generösare, innebärande att bl.a. ålder och upplevd otrygghet ska ge plats på servicehus. Många äldre lever ensamma och ser hemtjänsten som en tidspressad hjälpande hand som inte ger den trygghet som behövs.

Det är också problem med att en få plats på vård- och omsorgsboenden, där man tar emot personer som har större behov än de personer som bor i servicehus.

Dessutom behövs det fler korttidsplatser för personer som skrivits ut från sjukhus men inte omgående klarar sig själva i hemmet och därmed är i behov av ett alternativ. Korttidsplatserna kan också innebära en avlastning för de många som vårdar anhöriga sjuka i hemmet.

Baligt uppgift fick över 700 stockholmare 2012 nej till plats på äldreboenden. För dessa äldre personer var valfriheten lika med noll. Det är ytterst märkligt att äldre ska behöva processa juridiskt mot Stockholms stad i dessa frågor. Alla har inte möjlighet att driva frågan vidare när de fått ett nej.

Statistik från Stockholms äldreförvaltning om beslut i olika instanser:

Servicehus:

Ansökningar/beslut 827

varav bifall 499

varav avslag 328

varav delavslag 0
Domar som meddelats 106
Domar mot nämndens beslut 14
Ej verkställda domar 1

Vård- omsorgsboende:
Ansökningar/beslut 3.531
varav bifall 3.140
varav avslag 386
varav delavslag 5
Domar som meddelats 95
Domar mot nämndens beslut 35
Ej verkställda domar: 4

FÖRSLAG

Mot bakgrund av ovanstående föreslås kommunfullmäktige besluta att

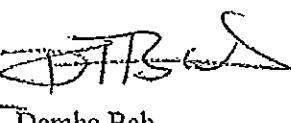
- 1) ge äldrenämnden i uppdrag att i samråd med kommunstyrelsen utfärda direktiv till biståndsbedömarna, direktiv som gör det betydligt lättare att få plats på servicehus och att ålder och upplevd otrygghet ska ge sådan plats
- 2) ge äldrenämnden i uppdrag att i samråd med kommunstyrelsen utarbeta en konkret plan för att ordna fler korttidsplatser
- 3) ge äldrenämnden i uppdrag att i samråd med kommunstyrelsen utarbeta direktiv som gör det lättare att få plats på vård- och omsorgsboenden

Stockholm den 4 november 2013

Eivor Karlsson

Åke Askensten

Ewa Larsson

Demba Bah

